

הוועדה האסטרטגית לחינוך בלב הקהילה

סיכום תובנות מרכזיות
משלב הלימוד ושיתוף הציבור

הוועדה האסטרטגית לחינוך בלב הקהילה

חברי הוועדה

1

שם	ישוב / תפקיד	סיווג	מייל
חני בן שימול (יו"ר)	אשחר	חברת מליאה	Hanyben@gmail.com
עיסאם סואעד	ראס אל עין	חבר מליאה	tala-102@hotmail.com
סאלח עלי סואעד	חוסנייה	חבר מליאה	salihSawaed@gmail.com
אורן ג'וליאן	לבון	חבר מליאה	orengolian@gmail.com
עמיר שנאן	אשבל	חבר מליאה	amiros00@gmail.com
רפי דיין	מורשת	חבר מליאה	dayn@neto.net.il
נורית צ'סניק שקד	לוטם	חברת מליאה	nuritcs@gmail.com
אילן מאייר	ע. לראש רשות	ממלא תפקיד	meyer.ilan@gmail.com
נועה צוק	מ. אגף חינוך	ממלאת תפקיד	noat@misgav.org.il
אילה סיון בן יוסף	מ. מרכז קהילתי	ממלאת תפקיד	ayala@misgav.org.il
אסף מצקין	מ. תיכון קציר	ממלא תפקיד	matskin1@gmail.com
ג'ורא אבידור	מ. יסודי "עודד"	ממלא תפקיד	gioraavidor@gmail.com
רועי קורן	מ. ביה"ס יסודיים	ממלא תפקיד	roee@misgav.org.il
שלומית דגן	מ. תרבות	ממלאת תפקיד	shlomit@misgav.org.il
אדם גורן	מ. מחלקת נוער	ממלא תפקיד	adam@misgav.org.il
מחמוד סואעד	סלאמה	ממלא תפקיד	mahmud.ort@gmail.com
ליאור דודאי	גילון	נציגת ציבור	lior.dudaie@gmail.com
ליאור דינרמן	אשבל	נציגת ציבור	liord@eshbal.org.il

מטרות העל של הועדה

2

עיצוב מערכת החינוך הבית ספרית, הקהילתית/חברתית בישובים ובמרכז הקהילתי, על בסיס ערכי התפיסה החינוכית. **בלב התפיסה החינוכית עומדות שתי הנחות יסוד:**

- **נראות** - סביבה חינוכית וארגונית בה רואים כל איש חינוך ומאפשרים לו לצמוח, ליזום, להתחדש ובעיקר להיות "מבוגר משמעות" הרואה את הילד, מתייחס אליו באופן אישי ומהווה עבורו כתובת בכל אתגר או הזדמנות. וכמובן לשים הילד במרכז - יצירת מנגנונים לשיתוף פעולה ותקשורת בין כל הגורמים הרואים את הילד, עבודה בקבוצות קטנות והטמעת מנגנוני חניכה, הערכה חילופית.
- **חדשנות** - השקעה ומתן כלים לאנשי החינוך ליישום גישות חינוכיות ופדגוגיות המביאות לידי ביטוי מגוון רחב יותר של מיומנויות וכישורים של הלומד.

הסוגיות המרכזיות בהן עוסקת הוועדה במפגשי הלימוד

3

- **מפגש 1** - ישיבת פתיחה.
- **מפגש 2** - אגף החינוך - חדר דיונים במועצה.
- **מפגש 3** - מרכז קהילתי נוער תרבות וספורט - החממה הפדגוגית.
- **מפגש 4** - סדנת התפיסה החינוכית - בית הנוער.
- **מפגש 5** - סיור בבית הספר אורט טבעון (חדשנות וקהילה) מוא"ז מטה אשר (מודל אשכולות).
- **מפגש 6** - חינוך בחברה הבדואית - אורט סלאמה.
- **אירועי שיתוף ציבור** - ארבעה שולחנות פתוחים.
- **מפגש 7** - קמפוס משגב - הפיצול ומשמעויותיו לחדשנות ונראות.
- **מפגש 8** - חינוך בחברה הבדואית מפגש 2 - יסודי סלאמה.
- **מפגש 9** צרכים מיוחדים, קיימות וסביבה. בתי ספר ייחודיים - גן קיימות.

תתי צוותים שיעסקו בנושאים שבהם הוועדה מטפלת ובאיושה

4

הנושא	הוועדה שתוביל אותו	ועדה נוספת שתשתתף	משתתפים
הטמעת התפיסה החינוכית - הטמעת הערכים המרכזיים במסמך ה"תפיסה החינוכית" בכל שכבות הגיל ומרחבי החיים ליצירת שפה חינוכית משותפת	חינוך בלב הקהילה		חני (מובילה), אילן, אילה, נועה, אדם, אמיר ש.
ייחודיות ובחירה- מימוש ערכי בחירה, אחריות ושותפות של ההורים עם בתי הספר ע"י בחירה מבוקרת של ההורים בבית הספר (היסודי) השתתפות במימון ההסעות לבתי ספר ייחודיים (גליל, עודד, מוזהב)	חינוך בלב הקהילה		ליאור ד. (מובילה), אילן, נועה, לרועי ק. גיורא
חינוך חברתי/קהילתי חיזוק החינוך החברתי/קהילתי בישובים, טיפול בהתנהגויות מסכנות בישובים ובמסיבות, שילוב החינוך החברתי/קהילתי בבתי הספר	חינוך בלב הקהילה		ליאור ד. (מוביל), אילן, אדם, אילה, אמיר
חינוך בישובים הבדואים המשך הובלת תהליכי חדשנות בחינוך הבית-ספרי, הנגשת פעילויות תרבות וספורט לכל הגילאים, חיזוק הקשר והמעורבות של ההורים והקהילה עם מוסדות החינוך והחינוך החברתי/קהילתי. הצמחת אנשי מקצוע מקומיים ואיכותיים	חינוך בלב הקהילה		אילן, נועה, צאלח, מחמוד
חדשנות וקהילה בקמפוס יצירת תנאים להטמעת חדשנות פדגוגית, והעמקת הקשר עם הקהילה והחינוך החברתי קהילתי	חינוך בלב הקהילה		חני (מובילה), אילן, נועה, אסף, דודי
הגיל הרך - הקמת מרכז רב-מקצועי לגיל הרך שיוכל לתת מענים מגוונים והדרכה מקצועית לילדים 0-6 והוריהם בישובים היהודיים והבדואים	חינוך בלב הקהילה		נורית (מובילה) אילן, נועה, ספי (הגיל הרך), נורית
רב-תרבותיות יצירת תנאים לקשרים מתמשכים ועמוקים בין ילדים, נוער ובוגרים חילוניים, דתיים ובדואים - הן בתוך החינוך הבית-ספרי והן בפעילויות פנאי, ספורט ותרבות	חינוך בלב הקהילה		ליאור ד. (מובילה), אילן, נועה, רועי ק. (יסודיים), לאה (יסודי משגב), פדי (יסודי סלאמה),
שילוב בעלי צרכים מיוחדים העמקת השילוב של בעלי צרכים ייחודיים בפעילויות החינוך הבית-ספרי, במרכז הקהילתי והחינוך החברתי/קהילתי. בחינת הקמת בתים לחיים לבעלי צרכים בוגרים בישובים	חינוך בלב הקהילה		רפי (מוביל), אילה, אורלי (עומר משגב), שרון (רווחה)

הנושא	הוועדה שתוביל אותו	ועדה נוספת שתשתתף	משתתפים
חינוך טכנולוגי יזמי - שילוב היבטים של חדשנות, יזמות ויצירה בשיטות של יזמים ותעשיינים בבתי הספר לעידוד חשיבה יזמית ויצירתיות ועבודת צוות	חינוך בלב הקהילה	פיתוח עסקי	אילן (מוביל), גלית (חממה), דודי (אסיף)
מודל האשכולות - הנגשת שירותי חינוך לא פרמאלי וחוגים לאשכולות ישובים	קשרי מועצה-ישובים	חינוך בלב הקהילה, רב-דוריות והגיל השלישי	אורן (מוביל), אילן, אילה,

תובנות מרכזיות בכל נושא להצגה במליאה הרחבה

5

5.1 התפיסה החינוכית - הטמעת ערכי הבסיס של התפיסה החינוכית בכל מערכות החינוך

5.1.1 כללי - הטמעת הערכים המרכזיים במסמך ה"תפיסה החינוכית", שנכתב בקדנציה הקודמת, בכל שכבות הגיל ומרחבי החיים ליצירת שפה חינוכית משותפת המושתתת על ערכי הבסיס, תוך חיזוק האחריות של ההורים והתלמידים בתהליך החינוכי בשותפות מלאה עם כלל אנשי החינוך והגופים העוסקים בחינוך הפורמאלי והחברתי/קהילתי, להובלת החינוך במשגב לפסגות חדשות.

5.1.2 תובנות והמלצות הוועדה לחינוך בלב הקהילה

- **הערכה** - בחינת מצב קיים ומיפוי פערים מול ערכי ועקרונות התפיסה החינוכית בכל תתי הצותים, ומרחבי הפעולה השונים. שימוש בשאלונים, סקרים, וקבוצות מיקוד.
- **מיתוג** - מיתוג התפיסה והפצת החומרים הממותגים בכל מרחבי הפעולה
- **הטמעה בכל מרחבי הפעולה** - ייזום מפגשים וסדנאות עם מדריכי חוגים במרכז הקהילתי, רכזי נוער, וועדות נוער, גננות וכל מי שעוסק בחינוך - כאיש מקצוע ומתנדב על מנת לבחון לעומק את הערכים, לבחון את משמעותם באוהות מרחב פעולה ואת הדרכים להטמעתם.
- **בניית מנגנוני פעולה לחיזוק הנראות** - על בסיס הרעיון של "לראות כל ילד" לבחון ולגבש מנגנונים שיח ושיתוף פעולה בין כל הגורמים הנוגעים בילדים, כדי לשפר איתור וטיפול בבעיות והזדמנויות בשיתוף הדוק עם ההורים.
- **מפגש שנתי** - לבחון מפגש שנתי בו יוצגו תוצאות תהליכי הערכה, מהלכים שננקטו ויתקיימו מפגשי שולחן עגול לדיון על קידום ועדכון התפיסה החינוכית.

5.2 מודל האשכולות - הנגשת שירותי חינוך, פנאי וספורט

5.2.1 כללי - הנגשת שירותי חינוך לא פרמאלי וחוגים לאשכולות ישובים. חיסכון בעלויות הסעה, גיבוש הילדים בישובים שכנים, מנהל חינוך א-י"ב משותף.

5.2.2 תובנות והמלצות הוועדה לחינוך בלב הקהילה

- **המצב הקיים**
 - חוגים לילדי א-י' בתום שעות הלימודים בסמוך לביה"ס היסודי בו הם לומדים.
 - הוקמה מנהלת הר-כמון (כפיילוט) עם מנהל שכיר של המועצה בחצי משרה, הנהגות הישובים וצוותים הפועלים בתחומים השונים המעסיקים את ההר: הסדרת נושא החתונות, ביטחון ומערך חוגי פנאי וספורט שישרת את ילדי ותושבי ההר.
- **השתלבות החינוך במודל האשכולות** - חלק משמעותי במודל האשכולות הוא הנגשת שירותי חינוך, פנאי וספורט לאשכולות לישובים המרוחקים ממרכז המועצה, על בסיס תשתיות בתי הספר היסודיים ברחבי המועצה: הר-שכניה, הר-גילון, יסודי הרקס, יסודי כמאנה, אורט ויסודי סלאמה.
- **גיבוש תפיסת האשכולות** - המרכז הקהילתי יהיה גורם מוביל בעיצוב וגיבוש המודל על בסיס למידה ממועצות אזוריות אחרות (מטה אשר, גולן) ובשיתוף הנהגות ישובים, עמותת מרחבים, הנהלות בתי הספר היסודיים וגורמים אחרים.
- **דילמות מרכזיות לבחינה** - איך מנהל האשכול, מספר ישובים באשכול, האם מוגדר על בסיס: קרבה ג'ג, תשתיות, מיפוי הישובים לבתי הספר היסודיים, תרבותי או רב-תרבותי אחר. איזה שירותים נכון לבזר ואיזה להשאיר במרכז, הרחבת טווח הגילאים והשירותים.
- **בחינת פיילוט הר כמון** - בחינת הדילמות הנ"ל באשכול הר כמון שהתחיל כמודל פיילוט על מנת לתת מענה לאתגרים השונים של ההר.

5.3 ייחודיות ובחירה - מימוש ערכי אחריות, בחירה ושותפות של הורים עם בתי הספר

5.3.1 כללי - מימוש ערכי בחירה, אחריות ושותפות של ההורים עם בתי הספר ע"י בחירה מבוקרת של ההורים בבית הספר (היסודי). השתתפות במימון ההסעות לבתי ספר ייחודיים (גליל, עווד, מוזהב).

5.3.2. תובנות והמלצות הוועדה לחינוך בלב הקהילה

● המצב הקיים

יש היום מיפוי של הישובים לבתי ספר יסודיים ממלכתיים ובמקביל אפשרות בחירה בבתי הספר הייחודיים ("גליל" דו-לשוני, "עודד" אנתרופוספי ו"החינוך המזוהב" במעל"צ).

שלושת הייחודיים בסטאטוס מוכר ורשמי, אך אין מימון של משרד החינוך להסעות.

בישובים הדתיים יש "מיפוי כפול" לאולפנות וישיבות מחוץ למועצה עם מימון הסעות והעברת השתתפות "פר-קפיטא", אך התלמידים אינם נהנים מהשקעת המועצה בתשתיות החינוך.

● **פתיחת אזורי הרישום** - השתלבות בתכנית משרד החינוך "מרחבי חינוך" לבחירה מבוקרת של הורים בבתי ספר כרצונם, תביא לכך שכל בית ספר ייכנס לתהליך של גיבוש אפיון וייחודיות ובמקביל לכך שהאחריות והשותפות של ההורים עם בתי הספר תגדל ובאופן כללי תשתפר החוויה החיובית של אנשי החינוך, התלמידים וההורים.

● **בתי ספר ייחודיים** - יש לבחון את הרצון במסלולים ייחודיים נוספים כגון בית ספר משלב (דתי-חילוני) ואחרים במועצה ו/או בשיתוף מועצות שכנות. יש לבחון כיצד יכולה המועצה להוריד את חסם העלות בבחירה חופשית בבתי ספר ייחודיים הקשור למימון ההסעות. הן ע"י לחץ על משרד החינוך והן ע"י מודל השתתפות דיפרנציאלי.

● **בחנית תקצוב הלומדים מחוץ למועצה** - יש לבחון את הפערים בתקצוב תלמידים הלומדים בתוך המועצה ואלה הלומדים מחוץ למועצה ולגבש תפיסה דיפרנציאלית ומדורגת לסגירת פערים אלה במידה מסוימת.

5.4. חינוך טכנולוגי יזמי - שילוב ערכים של חדשנות, יזמות ועמלנות במערכת הבית-ספרית

5.4.1. **כללי** - שילוב היבטים של חדשנות, מגמות מולטידיסציפלינאריות, מרכזי יצירה ועמלנות (מייקרים), בשיתוף של יזמים ותעשיינים בבתי הספר לעידוד חשיבה יזמית ויצירתיות ועבודת צוות.

5.4.2. תובנות והמלצות הוועדה לחינוך בלב הקהילה

● המצב הקיים

המסלולים הטכנולוגיים לא מספיק מקבלים דגש ויש היחלשות בבחירה בהם (סגירת מכטרוניקה). רמה גבוהה מאוד של תלמידים, אנשי חינוך ואנשים בקהילה בתחום הטכנולוגי, שבאים לידי ביטוי בתחום הרובוטקה והביאו את משגב להיות מובילה ארצית ובין - לאומית לאורך שנים אין היום כמעט מסלולים "עמלניים" במשגב.

● **הטמעת נושא יזמות וחדשנות** - יש לבחון שילוב של גורמים מומחים חיצוניים שיייעו להטמיע במערכות הבית-ספריות מסלולי יזמות וחדשנות בכל התחומים: טכנולוגי, אזרחי/חברתי, אומנות ויצירה ועוד.

● **מרכז מולטי דיסציפלינרי/עמלני** - יש לבחון הקמת מרכז מולטידיסציפלינרי / עמלני (בדומה למרכז באורט טבעון) בו משתלבים תלמידים ממגמות שונות: עיצוב, אומנות, אלקטרוניקה, תוכנה וכיו"ב ועובדים בצוותים מגוונים על פרויקטים מעשיים שבסופם יש מוצר או שירות חדשני. במרכז כזה ישולבו גם מרחבי עמלנות ("מייקרים") בהם ניתן לייצר את המוצרים. מרחבים אלה יוכלו להיות פתוחים לקהילה בשעות אחרי הלימודים.

● **חיזוק והסדרת הרובוטקה** - יש לבחון כיצד מסדירים את פעילות הרובוטקה כך שרמת ההישגים והפעילות יוצאת הדופן של תלמידים ומנטורים תישמר, מצד אחד אך רמת ההתנהלות בין הקבוצות, עם בית הספר ובכלל תשתפר משמעותית. יש לבצע למידה ממרכזים מצליחים אחרים בהם כל הפעילות נמצאת תחת בית הספר (כגון אורט בנימינה). פתיחת וחיזוק מגמות טכנולוגיות - יש לבחון פתיחת מסלולים טכנולוגיים שפחות מוכווני בגרות ויותר מוכווני תעסוקה ברמה איכותית וגבוהה.

5.5. חינוך חברתי קהילתי - העלאת רמת המקצועיות והשקעת משאבים בפעילות הנוער

5.5.1. **כללי** - חיזוק ניהול מקצועי של החינוך החברתי/קהילתי בישובים, טיפול בהתנהגויות מסכנות בישובים ובמסיבות, אתר מסיבות מוסדר, ארגון הסעות בשעות לילה.

5.5.2. תובנות והמלצות הוועדה לחינוך בלב הקהילה

● המצב הקיים

ברוב הישובים מטופל הנוער ע"י וועדות נוער מתנדבות המבוססות על הורים שאין להם ידע וניסיון מקצועי בשילוב עםרכזי נוער צעירים ולא מנוסים בתחלופה גבוהה.

במקביל מתחזק ועולה האתגר של התנהגויות מסכנות כגון אלמות, אכזוהול, סמים, גרימת נזק לרכוש, הדרה ושיימינג ברשתות חברתיות ועוד. יש ניצנים ראשוניים למודל חדש להפעלת הנוער בישוב המבוסס על ניהול מקצועי התחילה עבודה מאוד משמעותית בחברה הבדואית.

● **הטמעת מערכת חינוך ישובית א'-י"ב** - מתחיל להיות מיושם מודל חינוך חדש בו יש מנהל חינוך משלים א'-י"ב בישוב בהעסקה ישירה של המועצה והשתתפות מימון של הישוב. יש לבחון את אופן הטמעת המודל בכל הישובים והתאמתו לאפיונים מגוונים של ישובים. יש לבחון את חלוקת האחריות והסמכות של מחלקת הנוער והישוב בהפעלת המנהלים החדשים.

● **תנועות הנוער** - יש לבחון את ההשתלבות הנכונה של תנועות הנוער במודל החינוך הישובי ובחינוך החברתי/קהילתי, בכלל, תוך הקפדה על ערכים של פלורליזם והמנעות מיצירת מציאות שבה יש מעט מידי גיוון של תנועות נוער בשטח.

● **עד אחרון הילדים** - יש לבחון כיצד מיישמים את התפיסה שלכל ילד יש מבוגר משמעותי שנוכח בחיים שלו, שיש שייכות לקבוצה אמיתית ושקיים רצף חינוכי הוליסטי.

- **מרחב התבגרות בטוח** - המועצה תיקח אחריות על יצירת והנגשה של מרחבי פנאי ובילוי בטוחים לנוער, תוך שיתוף פעולה הדוק עם ההורים, הנהגות הישבים וגורמי האכיפה במטרה לעיצוב תרבות פנאי ובילוי בריאה ונכונה יותר של הנוער לאורך הזמן. במקביל, עמידה נחושה ובלתי מתפשרת כלפי פעילויות במרחבים לא בטוחים ולא מאושרים.
- **פריצת הבועה** - יצירת מגוון הזדמנויות למפגשים רב תרבותיים יהודים/ערבים.. חילוניים/דתיים, רב דוריים (עם הגיל השלישי) ועם אוכלוסיות מחוץ למשגב, תוך שילוב בפעילויות למען הקהילה.
- **מיקום הנוער בקהילה** - חיזוק המקום של הנוער כגורם מנהיגותי ומעורב שיש לו חלק בבינוי הקהילתי וחיזוק הפעילויות בקהילה בישובים ובמועצה בכלל. בחינת הקמה מחודשת של הנהגת נוער שתהיה משולבת בתהליכי הנהגה והובלה מועצתיים (כגון השתתפות במליאה ו / או בוועדות המליאה, השתלבות בהובלת "רדיו אזורי" ועוד).

5.6. חינוך בחברה בדואית - העצמת החוזקות וסגירת פערים בדגש על החינוך הלאפורמאלי

5.6.1 כללי - חיזוק הקשר והמעורבות של ההורים והקהילה עם מוסדות החינוך והחינוך החברתי/קהילתי. הצמחת אנשי מקצוע מקומיים ואיכותיים, המשך צמצום פערים ונגשת פעילויות תרבות וספורט לכל הגילאים.

5.6.2 תובנות והמלצות הוועדה לחינוך בלב הקהילה

- **המצב הקיים**
בישובים הבדואים החינוך הבית-ספרי בתהליך ארוך ומתמשך של שיפור והגעה לתוצאות מרשימות ותהליכים חדשניים. נדרש שיפור וחיזוק המקצועיות בחינוך החברתי קהילתי, תנועות הנוער והנגשת פעילות חוגים ופנאי, תוך חיזוק המעורבות והשותפות עם הורים.
- **הגדלת תקנים לאנשי מקצוע** - בחינת היכולת להרחיב את התקנים של אנשי מקצוע שיהיו פעילים בשטח בנושא חינוך חברתי/קהילתי בנוער ובכלל.
- **פיתוח מנהיגות מקומית צעירה** - יש לבחון הקצאת משאבים ותהליכים כדי לאתר ולפתח מנהיגות מקומית אותנטית בשטח שתראה ותוכל להוביל תהליכי שינוי ברמת המעורבות והיזומה לפעילויות קהילתיות של תרבות, פנאי, פתרון קונפליקטים ושיח מקדם בקהילה.
- **הגברת מעורבות הורים** - שילוב של כוחות פנימיים וחיצוניים לייצר פורומים ותהליכים שיחזקו את רמת המעורבות של ההורים בחינוך הבית-ספרי ובחינוך החברתי / קהילתי, בכלל בדגש על פעילות פנאי וספורט, בפרט.
- **הקמת בית ספר הורים** - בחינת הקמת בתי ספר להורים בישובים, כדי לחזק את היכולות של ההורים להיות גורם מוביל ומשפיע החינוך הילדים בשיתוף פעולה עם הגורמים המקצועיים בבתי הספר ובקהילה.
- **גיוון השירותים המוצעים** - בחינת היכולת להנגיש לכפרים הבדואים מגוון רחב הרבה יותר של פעילויות פנאי וספורט ולכלל הגילאים.
- **מכינות קדם צבאיות** - בחינת הקמתה של מכינה בדואית (במימון מחלקת המיעוטים באגף החברתי בטחוני במשרד הביטחון) ומכינת משגב רב-תרבותית בשילוב של בדואים בישובי משגב. ביסוס סגל המכינות של אנשי חינוך ובוגרי מערכת הביטחון מהישובים הבדואים.

5.7. חדשנות וקהילה בקמפוס משגב - חיזוק חדשנות פדגוגית וקשר עם הקהילה בקמפוס

5.7.1 כללי - יצירת תנאים להטמעת חדשנות פדגוגית, מרחבי למידה פתוחים, מגמות מולטידיסציפלינאריות, קשר עם הקהילה, העמקת הקשרים ושיתוף הפעולה עם המרכז הקהילתי והחינוך החברתי קהילתי.

5.7.2 תובנות והמלצות הוועדה לחינוך בלב הקהילה

- **המצב הקיים**
פיצול הקמפוס מאפשר את יישום התפיסה החינוכית של נראות וחדשנות ואת השילוב של החינוך המיוחד. יש בקמפוס שילוב בין יתרון לגודל ויתרון לקוטן, שמאפשר למנהלי בתי הספר להתמקד בניהול הפדגוגיה ומשאיר את ניהול והאדמיניסטרציה והמשאבים למנהלת הקמפוס.
יש חיבורים עם האוכלוסיה הערבית, אבל מעט מידי חיבורים עם הקהילה.
מגמות טכנולוגיות עמלניות לא מורגשות.
יש תחושה של עומס מגמות שצומחות "מלמטה" ופחות הכוונה מלמעלה.
חדשנות מיושמת בעיקר בחטיבת ביניים.
באסיף התחילה הערכה חלופית ומגמות מולטידיסציפלינאריות בקציר יותר חדשנות פדגוגית.
- **העמקת השילוב בקהילה** - יש לתוח מרחבי פעולה חדשים שיהיו פתוחים לקהילה (מרחבי יצירה ו"מייקרים"), עבודה משותפת על ילדי גנים, תושבי הגיל השלישי במרחבים, בעלי צרכים מיוחדים, פעילויות למען הקהילה בישובים ובישובים שכנים ועוד.
- **העמקת הקשר עם מחלקת הנוער** - שילוב מנהלי חינוך משלים ורכזים בבתי הספר, פיתוח שעות לימוד משותפות שיעסקו בנושאים חברתיים כגון מניעת התנהגויות מסכנות, פיתוח מנגנוני שיח והעברת מידע על מקומות בהם מתגלים סיכונים והזדמנויות של נערים ונערות.
- **העמקת תהליכי חדשנות פדגוגית בדגש על מסלולים מולטידיסציפלינאריים** - העמקת התהליכים בחטיבות הביניים ופריצת דרך בחטיבה העליונה למסלולי בגרות חדשניים שבהם עובדים בצוותים רב - מגמתיים על פרויקטים מעשיים בשיתוף גורמים חיצוניים בתעשייה המקומית ויזמים אחרים. תוך כדי כך גם הרחבה והעמקה פעילות של יצירה "מייקרים".

- **אקדמיזציה** - העמקת שיתוף הפעולה עם מוסדות אקדמיים שיאפשרו לילדים לבחור בלימוד מקצועות עם קרדיט אקדמי ואפילו להשלים תואר אקדמי.
- **בחינת הכנסת רשת** - בחינת היתרונות והחסרונות של הכנסת רשת לקמפוס. היכולת לחסוך משאבי ניהול, הגדלה משמעותית ביכולת לגייס משאבים, קבלת נגישות לפיתוח פדגוגי חדשני וניסיון מהשטח ובמקביל שמירה על הסמכות לקבוע כיוונים פדגוגיים, שימור ופיתוח הון אנושי, קשר עם הקהילה ועוד.
- **גיוס משאבים** - בחינת היכולת לגייס משאבים נוספים לקמפוס ע"י שת"פים עם גורמים בתעשייה, אקדמיה, משרד החינוך, הורים ועוד.

5.8 רב - תרבותיות בחינוך - שבירת המחיצות בין ילדים ונוער מתרבויות שונות

5.8.1 כללי - יצירת תנאים לקשרים מתמשכים ועמוקים בין ילדים, נוער ובוגרים חילוניים, דתיים ובדואים - הן בתוך החינוך הבית-ספרי והן בפעילויות פנאי, ספורט ותרבות.

5.8.2 תובנות והמלצות הוועדה לחינוך בלב הקהילה

- **המצב הקיים**
קיימים היום פרוייקטים רב-תרבותיים בין תיכון אסיף לסח'נין.
קיים פרוייקט מוסיקלי של חליליות בין יסודי הר-שכניה ליסודי מורשת וכן פרויקט בר-מצווה בו מתארחים ילדי משגב בגיל הבר- מצווה אצל ילדים בני גילם במורשת ו"עושים איתם שבת".
קיימים פרויקטים של חיבור רב-דורי בפעילות תנועות הנוער - בעיקר של הנוער העובד.
יש קבוצת רובוטיקה משותפת של כתות ט'-ו' (FTC) קמפוס משגב ואורט סלאמה. לאחרונה גם זכו בתחרות ארצית ונעו ביחד לתחרות בחו"ל.
הוקמה מנהלת הר-כמון לשלושת ישובי ההר (כמון מכמנים וכמאנה) שתפקידה לפתור בעיות המאתגרות את הקיום המשותף ולקדם הנגשת שירותים על בסיס תשתיות יסודי כמאנה.
- **ימי לימוד משותף ביסודיים** - נבחן פיילוט לפרויקט "שפה משותפת" של ימי לימוד משותפים בכיתות הנמוכות בבתי יסודיים בין יסודי משגב ליסודי סלאמה. הכוונה להרחיב לבתי ספר נוספים.
- **העמקת שיתופי פעולה בין קמפוס משגב לאורט סלאמה** - הרחבת התכנית הקיימת ברובוטיקה ובחינת תכניות נוספות.
- **החלפות מורים זמניות וקבועות** - בין מורים ערביים ויהודים.
- **בחינת השמת גננות דוברות ערבית בגנים** - להנגשת התרבות והשפה הערבית בגיל הרך.
- **הגברת המעורבות של המרכז הקהילתי** - חוגים משותפים, פעילויות משותפות, טורנירי ספורט ועוד.
- **תנועות הנוער** - העמקת פעילויות בין-תרבותיות בתנועות הנוער.
- **העמקת פעילויות חילוני / מסורתיות / דתי** - הרחבת פרויקט בר-מצווה, סמינרים משותפים של תנועות הנוער, בחינת שילוב נערים דתיים מאשחר בקמפוס.
- **קידום "מכינת משגב" כמכינה רב-תרבותית** - המשך קידום המכינה הקדם צבאית שיהיו בה חילוניים, דתיים ובדואים.

5.9 הגיל הרך - קידום הקמת מרכז רב-מקצועי לגיל הרך

5.9.1 כללי - הקמת מרכז רב-מקצועי לגיל הרך שיוכל לתת מענים מגוונים והדרכה מקצועית לילדים 0-6 והוריהם בישובים היהודיים והבדואים.

5.9.2 תובנות והמלצות הוועדה לחינוך בלב הקהילה

- **המצב הקיים**
מערכות חינוך פורמלי-מועצה ומשרד החינוך - הגננות - עובדות משרד חינוך וצוותים משלימים-סייעות עובדות מועצה גילאי 0-3 - מערכת פרטית בניהול היישוב ובתקציב הורים / יישוב הכוללת פעוטונים / צהרונים וקייטנות. ברוב היישובים יש מנהלת חינוך מקצועית בהיקף משרה משתנה בהתאם לגודל המערכת.
קיים ליווי מקצועי - פיקוח והכשרה.
- **חשיבות הגיל הרך** - החינוך לגיל הרך מהווה בסיס הכרחי להתפתחות הילד ולמתן שוויון הזדמנויות וצמצום פערים. חינוך בונה קהילה וישנה חשיבות למערכות החינוך לגיל הרך ביישובים כבסיס לחיבור ובינוי של הקהילה. חשוב לנו כמועצה שקולטת משפחות צעירות ליצר מערכות חינוך טובות חזקות ויציבות ביישובים שנוכל להתגאות בהן ויהוו גורם משיכה עבור אוכלוסיות איכותיות.
- **בניית מודל שותפות בחינוך** - רצף חינוכי מלא מלידה עד 6 מהבוקר עד ארבע וחצי, שיתן מענה כולל שמייצר יציבות וביטחון לכל ילד לאורך כל שעות היום.
- **איכות הצוותים המשלימים-סיעות** - גיוס והכשרה, תוך התייחסות למודל הרצף.
- **בחינת עלויות המערכות ביישובים** - הזדהות והעמקת הקשר בין היישוב למערכת החינוך.
- **הקמת מרכז רב-מקצועי לגיל הרך** - בית "מתכלל" ליווי, אבחון, טיפול והכשרת הורים.

5.10 שילוב בעלי צרכים מיוחדים שילוב בעלי צרכים מיוחדים במרחבי החינוך השונים

5.10.1 כללי - העמקת השילוב של בעלי צרכים מיוחדים בפעילויות החינוך הבית-ספרי, במרכז הקהילתי והחינוך החברתי / קהילתי. השקעה בהנגשת מתקני החינוך והקמת מתקנים מותאמים וכן הרחבה והעמקת מנגנוני התמיכה, הסיוע וההדרכה לילדים וההורים, בחינת הקמת "בית לחיים" לבעלי צרכים בוגרים ביישובים.

5.10.2. תוכנות והמלצות הוועדה לחינוך בלב הקהילה

● פעילויות קיימות באגב לשירותים חברתיים

מועדונית ניצנים.

תוכניות התנדבות: צמידים, שי"ל - מיצוי זכויות, קבוצת אימהות.

מנהיגות הורים, "קפה הורים" - ערבי הורים, קבוצות להורים ואחים, ליווי והדרכה בתוכניות טיפול למשפחה.

גופים נוספים הפועלים במרחב המועצתי: המרכז הקהילתי, אגף החינוך, היחידה להתנדבות, עמותת הורים, ניצנים בלב, עמותות בישובים הבדואים, עמותת קשר.

● פעילות קיימת במרכז הקהילתי:

קבוצת כדורסל - כישורית משחקת כאן פעמיים בשבוע החל משנת הפעילות הנוכחית

קבוצת נוער ארצית (כיתות י) מתאמנים יחד באופן קבוע.

2 קבוצות "תכנית רעים" לנוער וצעירים בעלי לקויות תקשורת

קבוצת ספורט לחברי קבוצת רעים (לצעירים מגיל 19 ומעלה

אירוע ניצני בוקר - שת"פ בין להקות המחול, צוות המרכז הקהילתי ועמותת ניצנים בלב. אירוע שנתי.

שילוב ילדי כיתות ד-ה בפעילות חוג לכל ילד וילדה - במידת האפשר.

צעדים ראשונים בשילוב ילדים ונוער בפעילות התנועה בישובים.

חוגי מרכז קהילתי במועדונית ניצנים בייסבול.

יום המעשים הטובים (שנה חמישית ייחודי לבעלי מוגבלויות).

● גיוס רכז/ת שילוב בעלי מוגבלויות במרכז הקהילתי - נמצא בשלבים אחרונים.

● כתיבת תכנית אב יישומית לנושא שילוב בעלי מוגבלויות במועצה.

מיפוי מעמיק של נתונים וצרכים.

הרחבת המענים לשילוב בשעות הפנאי ברמה היישובית, אשכולות ישובים ובמרכז משגב.

הרחבת המענה הפרטני בתוך היישובים ובתנועות הנוער.

הרחבת המענים הקיימים לבעלי מוגבלויות ולמשפחותיהם, בין השאר על ידי למידה ממקומות אחרים ומצרכים העולים מהמשפחות.

● הקמת גן שעשועים מונגש ומותאם.

● שילוב בעלי מוגבלויות במקומות עבודה במרכז הקהילתי ובמועצה.

● הקמת בית לחיים בתוך משגב עבור בוגרים עם מוגבלות.

התייחסויות תושבים לנושא חינוך במסגרת אירועי שיתוף הציבור

6

נושא משני	היעד	אמצעים מוצעים
ערכים	יצירת אקלים חינוכי מקבל	<ul style="list-style-type: none"> • לייצר כלים שהתלמידים יאהבו ללמוד • לשפר את איכות סגל ההוראה • שינוי תפיסה ממורה לחינוך וחדשנות PPL
ערכים	חינוך לערכים	<ul style="list-style-type: none"> • לחנך לאורח חיים בריא, ספורט לא רק הישגיות • לאפשר לכל ילד להגשים את עצמו ולמצות את יכולותיו • לייצר חוגים לא תחרותיים לצד התחרותיים (הלהקות) • להביא לכך שהילדים יהיו שותפים לניקיון בית הספר • להפוך את המורה למחנך ומפתח חשיבה (לא עוד בית חרושת לציונים) • להתחיל בלמידה אחרת כבר בכיתות הצעירות • לקיים פעילויות משותפות של יהודים - ערבים • לקיים פעילויות משותפות של ילדים והגיל השלישי • להקים בית ספר קהילתי שהקהילה תיתרם ממנו
ערכים	חינוך לשייכות וערכיות	<ul style="list-style-type: none"> • חינוך לזוגיות • סדנאות לחיים משותפים • סדנאות למשפחה • חינוך לקיימות (החל מהפעוטונים) • חינוך לתזונה נכונה • יותר למידה אחד מהשני מאשר למידה רשמית • למידה משולבת פרויקטים • לקיים גם ברמת הגילאים הצעירים פעולות אזוריות משותפות • להגדלת תחושת השייכות האזורית
הגיל הרך	הגדלת האטרקטיביות לקליטה עבור משפחות עם ילדים קטנים	<ul style="list-style-type: none"> • הקטנת עלויות ההורים במימון גן טרום חובה (0-3) ביישובים • לבחון מקור הפער בתחום בין משגב לערים בארץ • הגדלת הליווי הפדגוגי והניהולי של המועצה של מנהלי מעונות וצהרונים • יצירת רצף חינוכי אחרי פעילות כיתות א'-ג' • הקמת מרכז מטפלים לגיל הרך להתייעצות להגדלת תחושת השייכות האזורית
חינוך ביתי	מתן ביטוי לחינוך ביתי במשגב שקיים בהרבה יישובים	<ul style="list-style-type: none"> • יצירת מרחב משותף שאפשר להיפגש בו • לאמץ מודל חינוך של עופר בראייר
חינוך מיוחד	דאגה למסגרות לילדים בעלי צרכים מיוחדים	<ul style="list-style-type: none"> • איתור מסגרות ברמת האזור • יצירת הכוונה והשמה בתוך המועצה • הקמת מרכז שלא יפנה רק לבעלי לקויות קשות - הטיפול באחרים • עם הלקויות הפחות קשות נופל בפועל על ההורים
נוער בסיכון	טיפול בנוער בסיכון למניעת תופעות של אלימות ונדליזם	<ul style="list-style-type: none"> • יצירת מסגרות חזקות ותומכות התנהגויות סיכוניות (מודל איסלנד) • ייזום חוגים משמעותיים להפחתת התנהגויות סיכוניות • איתור נערים מתנדנדים בזמן וטיפול בהם • יצירת מכינות קדם צבאיות לנוער בסיכון • שימוש במסגרות והקמת חדשות להתנדבות של נוער על מנת להחזירם למסגרת

נושא משני	היעד	אמצעים מוצעים
גיוון	הגדלת המגוון החינוכי במועצה	<ul style="list-style-type: none"> • ביטול החלוקה של דתיים לא דתיים • הקמת בתי ספר/מסגרות לקיום דיאלוג בין הקבוצות השונות • מתן אפשרות השפעה להורים בנושא התכנים הלימודיים • הוספת בית ספר מקצועי לאלה שלא יכולים לסיים בגרות
גיוון	חיזוק מעמדם של בתי הספר הייחודיים כחלק מהמגוון שכבר קיים	<ul style="list-style-type: none"> • לספק הסעות גם לבתי הספר הייחודיים • לאפיין כל בית ספר וכל גן עם אפיון חדש משלו (מוצע להקים פיילוט ולהתחיל בגנים) • הגדלת החשיפה וההכרות לכלל האוכלוסייה • פיתוח תוכן ייחודי • יצירת המשכיות בחינוך האנתרופוסופי בתוך המועצה • יצירת מפגשים קבועים בין כל זרמי החינוך וקבוצות האוכלוסייה במשגב • להקים בית ספר שהוא לא רגיל ולא ממלכתי - אלטרנטיבי ואחר
חינוך	ריכוך שלבי המעבר עבור התלמידים	<ul style="list-style-type: none"> • ביטול החט"ב (יסודי א'-ח') ותיכון
יום ו'	חיבור תרבותי / ערכי / קהילתי בין גילאי היסודי	<ul style="list-style-type: none"> • עריכת ימי שיא מועצתיים • לקיים דיון מקצועי בנושא • לבחון משמעויות פדגוגיות (ולא צרכים אחרים)
חינוך דתי	מתן מענה לשילוב דתיים וחילוניים הרוצים בכך	<ul style="list-style-type: none"> • יצירת בתי ספר או מסגרות המשלבות דתיים וחילוניים • במועצה או סמוך לה
יום ו'	קבלת החלטה לגבי לימודים ביום ו'	<ul style="list-style-type: none"> • להוציא סקר לכלל ההורים לגבי פעילות יום ששי • לקיים דיון מקצועי בנושא • לבחון משמעויות פדגוגיות (ולא צרכים אחרים) • לבחון משמעויות של בטיחות • מניעת ערב חופשי נוסף על השלכותיו (שלא לומדים ביום ו')
נוער	הגדלת המגוון החינוכי במועצה	<ul style="list-style-type: none"> • הגדלת השקיפות להורים לגבי מה שקורה בבתי הספר • הגדלת הסינרגיה בין מועצה-יישוב-תנועת הנוער • הגדלת המעורבות של ההורים בארגון המסיבות
נוער	מתן עדיפות בפיתוח וטיפול שכבת הנוער	<ul style="list-style-type: none"> • בניית תכנית להשאת רכז נוער לטווח ארוך ככל הניתן • השקעה במדריכים (מלגות והגדלת שכר) • השקעה בהדרכה, השתלמויות למדריכים • יצירת שיח קבוע בין החינוך הפורמלי ללא פורמלי • הקמת הנהגת הורים • הקמת מכינה קדם צבאית • מציאת מקומות עבודה לנוער - חינוך לעבודה מגיל צעיר • הגדלת השותפות של הנוער בפרויקטים התנדבותיים ברמת היישוב • וברמת המועצה, מעבר לשנת מצווה ומחויבות בבי"ס
חינוך טכנולוגי	השקעה בחינוך והכשרה למקצועות טכנולוגיים נדרשים	<ul style="list-style-type: none"> • לימוד תוך השתלבות בתעשייה ובשוק העבודה • חינוך ליזמות בבית הספר

נושא משני	היעד	אמצעים מוצעים
צהרונים	השארת הצהרונים / קייטנות א-ג' ביישובים	<ul style="list-style-type: none"> בחינה של המשמעות של פיילוט במועצה האם לא יפרק את הצהרונים ביישובים - מה היתרונות מול החסרונות
חוגים	הנגשת חוגים ושירותים ליישובים הפריפריאליים	<ul style="list-style-type: none"> פיתוח הרמה הגושית כולל הקמת בריכה בגוש זה
פרוגרמה	בחינת הצרכים של השנים הבאות	<ul style="list-style-type: none"> היערכות לגידול האוכלוסייה משגב צריכה להוביל את החינוך ברמה האזורית והארצית
חוגים	הנגשת חוגים ליותר ילדים	<ul style="list-style-type: none"> הקטנת העלויות של החוגים ("היקרים בארץ") התחשבות בריבוי ילדים במשפחה ניצול המוכנות של הורים לשלם על הסעה לצורך הגדלת טווח החוגים ופרישתם במרחב
בדואים	מתן פתרונות לצעירים הבדואים שלא מוצאים עצמם	<ul style="list-style-type: none"> להביא אותם למסגרת נוספות לפתוח בפניהם אופקים חדשים
בדואים	שאיפה לשותפות ושילוב בין תושבי הר כמון - יהודים ובדואים	<ul style="list-style-type: none"> הקמת רשות (חינוך) בהר כמון שותפות בהקמת גן יהודי ערבי בכרמיאל ייזום מפגשים רב תרבותיים בחינוך הפורמלי והלא פורמלי
בדואים	סגירת הפערים בתחום החינוך והחינוך הלא פורמלי בחוסניה ויישובים בדואים אחרים	<ul style="list-style-type: none"> מתן פתרונות חינוך בבית ספר במשגב (ולא מחוץ למועצה) הקמת וועדות היגוי יישוביות עם נציגי מחלקת החינוך במועצה מניעת תהליך נשירת התלמידים ממערכת החינוך הגדלת המשאבים ללימוד מקצועות הליבה מתן תגבור לילדים למשפחות עם רמת הכנסה נמוכה ובכלל להגדיל את מספר המורות היהודיות בחינוך הבדואי דאגה להזנה של ארוחות הבוקר לילדים הקטנים לפעול להגדלת ההצלחה במבחן הפסיכומטרי ובבגרויות שיפור איכות התיכון שילוב הדוק יותר של החינוך הבדואי בתוך אגף החינוך
בדואים	חינוך לא פורמלי	<ul style="list-style-type: none"> הגדלת מסגרות החינוך הלא פורמלי והחוגים הקטנה ניכרת של עלויות קייטנות וחוגים שיקרות מאד בחירת חוגים כבחירה מקצועית המותאמת לצרכים (ולא כהחלטות פוליטיות)
בדואים	דאגה לנוער	<ul style="list-style-type: none"> הקמה או שילוב נוער בדואי במכינות קדם צבאיות מציאת מסגרות מתאימות גם לנוער שאינו מתגייס לצה"ל הגדלת מסגרות שילוב הנוער בקהילה
בדואים	צעירים	<ul style="list-style-type: none"> הגדלת המשרות של מורות בדואיות בחינוך היהודי ובכלל (המשרות המוצעות הן ברובן בדרום הארץ) הגדלת המלגות לסטודנטים בדואים (על בסיס תרומה לקהילה)
בדואים	דאגה למסגרות לילדים בעלי צרכים מיוחדים	<ul style="list-style-type: none"> איתור מסגרות ברמת האזור יצירת מסגרות בתוך המועצה (במקרה של דרישה גבוהה)

1. תמצית תפיסת החינוך במשגב

1.1. תפיסת החינוך היא מסמך מדיניות, שאמור לייצר שפה משותפת, תיאום וכיווני פעולה לכל הגופים העוסקים בחינוך פורמאלי והקהילתי/חברתי במועצה האזורית משגב על מנת להביא את המערכת לתפקוד במיטבה ואת כול בעלי העניין (אנשי חינוך, תלמידים, הורים, ישובים, מועצה וכלל התושבים) לתחושת שותפות, אחריות ושביעות רצון מתפקוד המערכת.

1.2. כמסמך מדיניות הוא כולל ערכים, עקרונות מנחים וכיווני פעולה בשני תחומים מרכזיים:

1.2.1. התחום הפדגוגי חינוכי בבתי הספר והגנים.

1.2.2. התחום הקהילתי חברתי בישובים, במרכז הקהילתי ובבתי הספר.

1.3. עיקרי התובנות וכיווני הפעולה במפורטים בתפיסה החינוכית וכיווני הפעולה הם:

1.3.1. בתחום הפדגוגי חינוכי - הטמעת תפיסות פדגוגיות חינוכיות חדשניות בבתי הספר והגנים.

תפיסות המדגישות מגוון רחב יותר של מיומנויות וכישורים של הלומד, למידה עצמאית, למידה בצוותים, למידה מבוססת ידע ויוצרת ידע.

תפיסות היוצרות עניין, סקרנות ומוטיבציה ללמידה הן אצל הלומדים והן אצל המלמדים.

תפיסות שידרשו השקעת משאבים בהעצמת הצוותים החינוכיים וכן בהורדת היחס בין מורים לתלמידים, על מנת לאפשר לכל מורה, רכז או מדריך להיות "מבוגר משמעותי" הרואה את הילד, מתייחס אליו באופן אישי ומהווה עבורו כתובת בכל אתגר או הזדמנות.

1.3.2. בתחום הקהילתי/חברתי - חיזוק החינוך הקהילתי חברתי, בכלל ובישובים, בפרט ע"י:

העלאת האיכות והורדת התחלופה בקרב אנשי החינוך הפעילים בישובים, תוך הגדלת האחריות והשותפות של הישוב, ההורים והמועצה לפעילות.

העברת יותר פעילויות של חוגים וספורט לישובים, תוך הדגשת ערכים של פעילות גופנית עממית, חיזוק קבוצות השייכות וההכלה של כול הילדים בפעילות וחיזוק הקשר עם ההורים כשותפים.

חיזוק האינטגרציה והקשר בין החינוך הפורמאלי לחינוך החברתי/קהילתי בישובים ובמרכז הקהילתי כשהילד נמצא במרכז.

חיזוק האחריות של ההורים בתהליך החינוכי בשותפות מלאה עם כלל אנשי החינוך והגופים העוסקים בחינוך הפורמאלי והחברתי/קהילתי.

2. תפיסה, ערכים ועקרונות מנחים לחינוך במועצה האזורית משגב

2.1. כללי - המועצה האזורית משגב, שהיא "פסיפס של קהילות", תיישם תפיסה חינוכית כוללת, אשר מבוססת על תפיסת יסוד שכל המעורבים בעשייה החינוכית: ילדים, נוער ומבוגרים, הם בראש ובראשונה בני אדם. מתפיסה זאת נובע הצורך בעבודה פנימית, סבלנות סובלנות ואהבת אדם. תפיסה זאת תבוא לידי ביטוי ב"פסיפס החינוכי" הכולל את ארבעת המימדים הבאים:

2.1.1. מרחבי הפעולה: פעוטון, גן, בית הספר, תנועות הנוער, המרכז הקהילתי ומתקניו, הישוב על המועדונים והמתקנים שלו, ומרחב הזמן הפנוי והחופשי.

2.1.2. מישורי החיים: האישי, החברתי, הקהילתי והלימודי.

2.1.3. חטיבות הגיל: הגיל הרך, יסודי, חטיבת הביניים, החטיבה העליונה.

2.1.4. שותפים ובעלי עניין: תושבים בוגרים ובהם גם הורים, בני משגב בוגרים, ילדים ובני נוער במערכת החינוך וגם מחוצה לה, אנשי חינוך (מטפלות, גננות, סיעות, מורים, רכזי נוער, מדריכי נוער, מדריכי חוגים, נוער צעיר בתפקיד הדרכה, ועדות חנוך, ועדות נוער בישובים) וממלאי תפקידים במועצה.

2.2. ערכים - בלב תפיסת החינוך במשגב עומדים חמשת הערכים הבאים:

2.2.1. שייכות וקהילה.

2.2.2. שותפות ואחריות.

2.2.3. למידה מתוך משמעות ועניין.

2.2.4. סולידריות ומעורבות חברתית.

2.2.5. הישגיות וחתירה למיצוי עצמי.

2.3. עקרונות מנחים - חמשת הערכים יהוו את המכנה המשותף והחיבור בין ארבעת המימדים של "הפסיפס החינוכי" ויבואו לידי ביטוי בפועל ע"י יישום העקרונות המנחים הבאים בכל אחד מהם:

2.3.1. שייכות וקהילה - חתירה להעצמת תחושת השייכות, הלכידות ו"גאוות היחידה" של השותפים ובעלי העניין בכל מרחבי הפעולה: יצירת מציאות בה לכל ילד ובן נוער יש מקום במשגב - מענה חינוכי, חברתי, קבוצת שייכות ותחושה: "אני רצוי". יצירת איזון בהשקעת משאבים בין פעילות המרכז הקהילתי במרכז ובמרכזים אזוריים, לבין הפעילות בישובים, בדגש להרחבת הפעילות בישובים.

בחינת היחס בין השקעת משאבים בפעילות למצטיינים ונבחרות, לבין פעילות עממית בכל חטיבות הגיל הרחבת הפעילות העממית בשכבות הגיל הבוגרות.

חיזוק הפעילות של החינוך החברתי-קהילתי בישובים ע"י השקעה באנשי ונשות המקצוע בישובים העוסקים בכל חטיבות הגיל (לידה עד י"ב), כך שאיכותם תעלה וקצב התחלופה שלהם ירד.

2.3.2 התייחסות לחינוך החברתי קהילתי לגילאי א'-ג', אשר אינם שייכים לתנועת הנוער.

חיזוק והעצמת השכבה הבוגרת כשכבה פעילה, מעורבת ושותפה בעיצוב והובלת הפעילות החינוכית, החברתית והקהילתית בכל מרחבי הפעולה.

העמקת העיסוק במהות החיים בקהילה בכל מרחבי הפעולה, בתוכן הרעיון של איזון בין הרצון האישי ובין הרצון הקהילתי, היכולת לקיים שיח ציבורי מכובד וענייני ולקבל את החלטות הרוב ובמקביל גם להכיל את דעות המיעוט, מתוך התכוונות לבניית "ישובים לדורות".

מתן מקום והתייחסות למגוון רחב של גישות חינוכיות ייחודיות, לקהילות המוכנות להשקיע משאבים פרטיים במימוש גישות אלה, תוך סיוע וגיבוי מקצועי של אגף החינוך והמועצה.

יצירת תנאים שיאפשרו את ההיכרות והחברות בין כל בני הנוער מהישובים השונים, וטיפול השייכות והגאווה ה"משגבית". יצירת קהילות וצוותים של מטפלות, גננות, סייעות, מורים, מדריכים ומנחים בהם תוכל להיווצר תחושת שייכות, תמיכה הדדית, למידת עמיתים והעצמה.

המשך השקעת משאבים, שיאפשרו פעילות מוסדרת של בני הנוער בזמן הפנוי והחופשי שלהם.

חיזוק תחושת השייכות, הקשר והמעורבות במשגב, בקרב בוגרי מערכת החינוך.

טיפול שייכות למקום על ידי העמקת הזהות המקומית לחיזוק הקשר למקום ולסביבת החיים של התלמידים.

שותפות ואחריות - חתירה לשותפות מלאה ולקיימת אחריות של כל השותפים ובעלי העניין במעשה החינוכי, בכל מרחבי הפעולה וחטיבות הגיל ע"י:

יצירת גופים וצוותים שבהם תתקיים תקשורת וחשיבה משותפת של השותפים ובעלי העניין - הן בנושאים משמעותיים לטווח ארוך, והן בחיזוק הרצף החינוכי לאורך חטיבות הגיל ולרוחב מרחבי הפעולה.

יצירת תהליכים ומנגנונים, בהם תתקיים תקשורת ותיאום בין כל מי "שרואה את הילד", על מנת לתת מענים כוללים והוליסטיים לכל אתגר או הזדמנות במישורי חיי השונים.

יצירת הזדמנויות וזירות פעולה, שיחזקו ויעמיקו את תחושת השותפות, ומתוך כך גם האחריות של ההורים בחינוך ילדיהם, בכל מרחבי הפעולה וחטיבות הגיל.

יצירת הזדמנויות וזירות פעולה שיחזקו את תחושת השותפות, ומתוך כך גם האחריות של הילדים ובני הנוער בכל מרחבי הפעולה, בדגש על השכבות הבוגרות ובוגרי המערכת.

אחריות של כל השותפים ובעלי העניין, לייצר תחושת מוגנות וביטחון בכל מרחבי הפעולה וחטיבות הגיל.

אחריות לסביבת החיים, הישוב, בית הספר ומרחבי המועצה והארץ.

2.3.3 למידה מתוך משמעות ועניין - חתירה ליצירת משמעות ועניין בלמידה, בהוראה, בהנחיה או בהדרכה בכל מרחבי הפעולה וחטיבות הגיל, תוך התייחסות לכל מישורי החיים ע"י:

העמקת המשמעות והעניין, הן ללומד והן למלמד בכל חטיבות הגיל ובכל מרחבי הפעולה, ע"י הטמעת פרקטיקות הוראה והערכה רב ממדיות ומגוונות.

השקעת משאבים לשם העצמת הצוותים החינוכיים, שמהווים את המשאב המרכזי ליצירת משמעות ועניין בתהליכי ההתחנכות וההוראה בכל מרחבי הפעולה.

דגש על הוראה עתירת חשיבה והבנה, למידה ופיתוח דרכים חדשות לשימוש בכל מרחבי הלמידה, על פי המטרות המשתנות של החינוך במאה ה-21.

דגש על הכנה לחיים בחברה דמוקרטית: חשיבה פלורליסטית, סובלנות לדעות שונות, קיום שיח ענייני ומכבד, קבלת הכרעת הרוב, הכלת דעות המיעוט ועוד.

בתי הספר מטפחים אורחות חיים המתחשבים בסביבה ויוצרים סביבת לימודים מטופחת ומודעת סביבה.

דגש על הכנה לחיים במאה העשרים ואחת: נגישות לידע, שינויים מהירים, חשיבות הטכנולוגיה, מחד והצורך בבחינת גבולות אתיים, מאידך ועוד.

2.3.4 סולידריות ומעורבות חברתית - חתירה לכך שבני הנוער ייצאו מ"הבועה", יתחנכו לסובלנות ולמעורבות ביישובם, בקהילתם, בקהילות שכנות ובחברה הישראלית ע"י:

טיפול ערכים ופעילויות של מעורבות חברתית, התנדבות ושירות משמעותי בקרב הילדים ובני הנוער בכל מרחבי הפעולה.

טיפול ערכים של פתיחות לשונה והאחר בתוך הקהילות שלנו, בישובים השכנים, ובחברה הישראלית ככלל.

עיסוק הלכה למעשה בקשר ותמיכה בקהילות ובפרטים, בעלי צרכים מיוחדים זמניים וקבועים ביישוב.

השקעת משאבים ביצירת פעילויות משותפות של היכרות והתנדבות בקהילה עם בני נוער בישובים הבדואים של המועצה ובישובים הערבים הסמוכים. מעורבות סביבתית וטיפול מעורבות ומעשיות ביחס לסביבה.

2.3.5 הישגיות ומיצוי עצמי - חתירה ליצירת מגוון אפשרויות והזדמנויות שיאפשרו לכל הילדים ובני הנוער תחושה של הישג ומיצוי עצמי בכל מרחבי הפעולה ומישורי החיים. ע"י:

הטמעת כישורי חיים של אחריות אישית, גישה של חיזוק החוזקות והעצמת הפרט בתוך קבוצה, תקשורת מקרבת עם הזולת, מערכות יחסים בריאות ומפותחות, התמודדות יעילה עם המציאות ומשברים, יכולת קבלת החלטות וקביעת סדר עדיפות אישי.

גילוי ומיצוי הכישרון האישי של הילד, בכל מישורי החיים ומרחבי הפעולה.

הטמעת תפיסות של "הערכה מוקירה" ויצירת תכנית ויעדים אישיים מותאמים לכל ילד במרחבי הפעילות השונים.

המשך השקעת משאבים בהכלה של כל הילדים ובני הנוער בכל מרחבי הפעולה, בדגש על המרחב הבית-ספרי, כולל יצירת פתרונות לילדים מתקשים שיאפשרו להם תחושה של הישג ומיצוי עצמי.

טיפול תרבות של הישגיות אישית וקבוצתית הכוללת: התמדה, שיפור מתמיד, מאמץ, השתדלות, חריצות, רוח ספורטיבית והערכה והפקת לקחים.